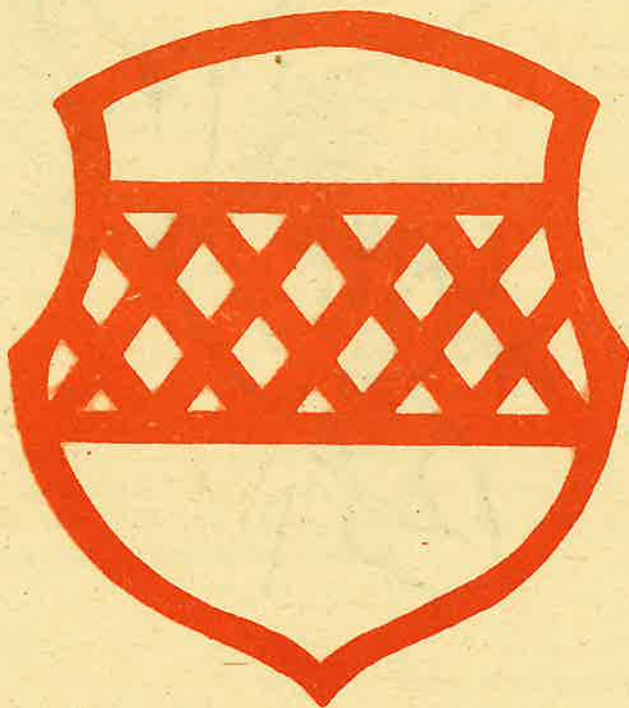

KOJETÍNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

ČERVEN 1971

Phynalistro (sazani ale roki)

V souvislosti se sídlem okresu KSČ v Kojetíně, který zde působil až do roku 1938, vyvíjeli Kojetínští značnou aktivitu i v okolních obcích. Přes všechny potíže se podařilo i ustavování venkovských buněk, takže kojetínští komunisté vykonali na venkově velký kus uvědomovací práce a byli v mnohém ohledu příkladem.

Strana a její organizace nebyly zdaleka jediným vykonavatelem politické práce kojetínských komunistů. Jednou z předností byl široký okruh vlivu mezi dělnictvem prostřednictvím složek stranou ovlivňovaných a často i přímo řízených. Tzv. okrajovými složkami byly např. rudé odbory a družstva. Ale neméně význam je třeba připsat i jiným složkám, Komunistickému svazu mládeže, Ženodělu, kulturním organizacím, např. Svazu proletářských bezvěrců, Dělnické scéně, Svazu přátel SSSR i tělovýchovným organizacím, DTJ, FDTJ, JPT, Čs. svazu dělnických cyklistů, Dělnickému sportovnímu klubu a skautům. Všechny tyto složky vytvářely v Kojetíně předpoklady pro vyspělou organizační schopnost místních funkcionářů i řadových pracovníků a prostřednictvím nespočetných zdařilých akcí též pro účinnou působnost ideí komunistické strany mezi dělnictvem.

Z brožury "Revoluční Kojetín"

autor Dr. Gustav Vožda

PRŮVODCE městem a jeho okolím

O ČEM JEJNALA RADA MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

- Provedla zhodnocení závazku MěstNV k 50. výročí založení KSČ, který byl hodnocen jako nejlepší na okrese Přerov a jako druhý nejlepší na celém Severomoravském kraji. V rámci tohoto závazku bylo do 30. dubna t.r. odpracováno na akcích investiční povahy 775 brig. hodin, což činí hodnotu díla 10.360,- Kčs a na akcích neinvestiční povahy 6.089 brig. hodin s hodnotou díla 150.200,- Kčs. Doposud bylo v rámci tohoto závazku uskutečněno celkem 22 společensko kulturních a politických akcí.
- Schválila "Tržní řád" města a "Statut Technických služeb města Kojetína".
- Projednala vydání "Domovního řádu" pro státní bytové jednotky.
- Provedla hodnocení průběhu májových oslav a oslav 50. výročí založení KSČ v Kojetíně.
- Projednala hospodaření Oblastních služeb města Kojetína, Domovní správy a Technických služeb a celého Městského národního výboru za I. čtvrtletí roku 1971.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA

V měsíci květnu 1971 se dožili

paní Marie Kudelnářková	87 let
paní Anna Machálková	85 let
paní Františka Šamánková	83 let
paní Žofie Hrouzková	81 let
paní Anežka Němcová	81 let
paní Magda Šnédarová	81 let
pan Jan Němeček	81 let
paní Anna Leflíková	80 let

V měsíci červnu 1971 se dožijí

paní Anna Hýžďalová	91 let
paní Terezie Berglová	88 let
paní Anna Králíková	88 let
paní Marie Kalabusová	87 let
pan Jindřich Janeček	87 let
paní Františka Horáčková	84 let
paní Anna Slavíková	84 let
pan Viktor Mikunda	83 let
paní Anděla Slavíková	82 let
paní Aloisie Timmelová	81 let
paní Arnošta Horáčková	80 let
paní Marie Hauková	90 let
paní Marie Jablonská	80 let
paní Františka Krajčová	80 let

Padesát let společného života oslaví v červnu 1971
manželé Anežka a Antonín P e š t u k o v i

a

dvacetpět let společného života
manželé Eva a Alois K ř e p e l k o v i .

B l a h o p ř e j e m e !

OBYVATELSTVO V KOJETÍNĚ

V předcházejících ročnících Kojetínského kulturního kalendáře jsme hovořili o historii města Kojetína. Na několika místech jsme také uvedli údaje o počtu obyvatelstva. Jistě nebude nezajímavé sledovat vývoj počtu obyvatelstva samostatně a mít tak možnost, při větším počtu údajů, porovnání.

Vždyť mnohé události, které významným způsobem zasáhly do života města /především z oblasti hospodářské/ i události širšího dosahu /války, mory/ měly v zápětí odraz ve vývoji počtu obyvatelstva.

V tomto příspěvku nechceme provádět rozbor vývoje počtu obyvatelstva v Kojetíně /s vyhodnocením vlivu dalších faktorů/, ale chceme jen faktograficky seznámit veřejnost se zjištěnými údaji s poukazem na některé základní tendence.

Vzhledem k zachovaným pramenům, ze kterých můžeme čerpat údaje o počtu obyvatelstva, rozdělili jsme získaný soubor do několika skupin /I. skupina - urbáře, katastry, II. skupina - fotografická literatura, III. skupina - sčítací operáty, zprávy matričního

úřadu. Tuto skupinu dále dělíme chronologicky, při čemž mezníkem je rok 1945/.

I. skupina

rok	počet usedlých	přibližný počet obyvatel
1566/67	309	2472
1636	232	1856
1679	269	2152

V uvedených pramenech /urbáře panství kojetínského, generální lánová visitace/ se zachovaly údaje jen o počtu usedlých. Přibližný počet obyvatel jsme vypočetli tak, že jsme na jednu usedlost stanovili násobitele 8 /t.j., že jedna usedlost měla přibližně osm obyvatel - rodiče, děti, staré rodiče, chůvy a pod./.

/Srovnej Otto Placht, Lidnatost a skladba českého státu v 16. a 18. století, 1957/. Ve vývoji počtu obyvatelstva v tomto období se odráží důsledky třicetileté války.

II. skupina

rok	počet obyvatel	počet domů
1751	1817	neuv.
1793	3039	446
1820	3092	neuv.
1839	3255	454

K roku 1751 je uvedeno jen obyvatelstvo katolického vyznání, /srovnej Jiří Radimský - Mir. Trantírek, Tereziánský katastr moravský, 1962/. Údaje pro toto období byly dále získány z topografické literatury: Zápisky vrchního kojetínského panství Vincence

Hubáčka, Řehoř Wolný, Die Markgraftchaft Mähren, F. Schwoy, Topographie von Markgraftum Mähren.

III. a skupina

rok	počet obyvatel
1880	4880
1890	5605
1900	6051
1910	6337
1921	6158
1944	6849
1945 /poč.roku/	7067

Obecně lze říci, že uvedené údaje jsou částí moderního sčítání obyvatelstva, které se v býv. habsburské monarchii poprvé konalo v roce 1869. Ve vývoji počtu obyvatelstva nalezl svůj odraz rozvoj hospodářského života v Kojetíně, který nastal po polovině 19. století. V kolísavosti počtu obyvatelstva je vidět nerovnoměrnost tohoto hospodářského vývoje /krizový vývoj/. Vzrůst počtu obyvatelstva v letech 1944 a 1945 souvisí s pohybem obyvatelstva na konci II. světové války.

III. b skupina

rok	počet obyvatelstva
1945 /konec roku/	6497
1948	5897
1950	5365
1961	5460
1964	5517
1966	5581
1968	5670

rok	počet obyvatel
1969	5880
1970	5971

Po dočasném poklesu obyvatelstva v letech po druhé světové válce nastává od počátku šedesátých let vzestup, který souvisí s rozvojem pracovních příležitostí ve městě, s rozvojem bytové výstavby, zdravotnictví, školství, kultury.

Frant. Řezáč

SLOVO K RODIČŮM

VINEN JE UČITEL?

Stále dosud dochází k tragickým případům, že školák spáchá sebevraždu pro špatnou známku, kterou dostal ve škole. Zákonitě se pak rozpoutá opravdový hon na čarodějnice, spočívající v tom, že se hledá viník. Jednak rodiče, jednak veřejnost a jednak žáci posilují domněnku, že za sebevraždu nezletilého či nezletilé musí být nutně vinen někdo, protože dítě samo být vinno nemůže.

Zjistí-li se, že známka nebyla tak zcela spravedlivá, nebo, že učitel je znám jako zvlášť přísný pedagog, padne tíha viny na jeho bedra a dostává se do situace, že začne na sebevraždu pomýšlet sám.

Je nutno podtrhnout složitou problematiku dětské sebevraždnosti, aby boj proti ní byl skutečně účinný a nekončil jen formálním nalezením viníka a závěrem, že učitel musí být maximálně spravedlivý a maximálně vnímavý pro dětskou duši.

Sebevražda sama je vždy zákonitě výsledkem několika příčin a nikdy jen příčiny jediné. Kdyby oprav-

du nějaký zlý kantor chtěl hubit děti zlomyslnou a rafinovanou krutostí, prostě se mu to nepodaří. Zdravé a nedotčené děti naleznou cestu, že mu nejenže uniknou, ale i veřejnost jej odhalí. Právě tak nemohou ani rodiče nesmyslným vydíráním dobrých známek a krutým trestáním špatných navodit jednoznačně sebevražedné jednání dítěte. Duševně zdravé dítě jim unikne, nějak se vzepře nebo užije jiné formy protestu.

Zatím jsme nenalezli případ, že by zdravé dítě "zabarikádované" toliko přísným učitelem a stupidními rodiči, vynucujícími nesmyslně dobré známky, sahlo k sebevražednému aktu. I v této již vypjatější situaci nalezne zdravé a jinak nedotčené dítě racionální řešení.

Dostáváme se však zvolna k "proměnným hodnotám sebevražedného jednání", majícím, jak se zdá podstatnější význam: k dítěti, které není - jak již bylo zdůrazněno - duševně či nervově zcela zdravé a nedotčené.

Učitelé i rodiče mají vědět, že existují dětské a jinošské melancholie, dětské neurotické stavy a jinak oslabená nervová soustava dítěte, jež z příčin hluboce vnitřních, tedy biologických, narušuje sebezáchovný pud. U takového dítěte je pak špatná známka jediné a pouze s p u š t ě ě m sebevraždy, při čemž je nutné vědět, že k sebevraždě by patrně došlo i za jiných okolností, protože i v životě dítěte je prostředí dostatečně nasyceno spouštěcími negativními emocí.

Chybou učitele by mohlo být, že duševní poruchu dítěte neodhalil, ale nutno zdůraznit, že by to mohlo být, protože ve většině případů to prostě není možné. Diagnostikovat dětské deprese, dětské depresivní reakce lze obtížně právě v jinošském věku, kdy se převážně vyskytují a kdy se během dne vystřídá ve vyučování více učitelů.

Závažné změny nálady a oslabení si mohou všimnout

především rodiče. Jakmile však ve zdravotní výchově nadměrně zdůrazníme nebezpečí dětských depresí, okamžitě se rodiče a pedagogové začnou potýkat s dětskými simulacemi a před větším zkoušením bude polovina třídy o sobě tvrdit, že je depresivní.

Z dalších momentů, podminujících sebevražedný čin, je to například příliš robustní moment prestiže. Jsou tzv. jedničkáři, ženoucí sami sebe /tedy bez pomoci rodičů/ k učení bez odpočinku. I u nich však nalezne přinejmenším souhrn jevů vzájemně se podmiňujících a to: Neschopnost vyrovnat se se špatnou známkou, několikaletní duševní i fyzické vyčerpání, způsobené přepínáním v učení /z toho nespavost a nechutenství/ a dědičné zatížení v sebevražedném jednání.

Stejně je tomu s milostnými podněty k sebevraždě. Sama nešťastná láska, nějaká citová prohra či milostné fiasko mladého člověka nezahubí, nebo se to stane jediné tenkrát, když se milostný karambol kombinuje s dalšími negativními podněty.

Existují symptomy ohrožení, jež signalizují depresivní ladění a možnost sebevraždy, kterých si mohou rodiče povšimnout:

- dítě je uzavřené, zamlklé a odmítá kontakt s kamarády či kamarádem,
- dítě ztrácí zájem na svých standartních zálibách /kino, televize, sport/,
- dítě trpí nespavostí a nechutenstvím.

Za takovýchto okolností hrozí nebezpečí, že se dítě postupně ladí náladově negativně, okolní svět začne vidět černými brýlemi - a potom malý debakl, ať už ve vyučování, v lásce nebo v osobní zálibě /je znám případ sebevraždy chlapce, který se otrávil, protože prohrál v běhu na 1 km/ navodí tragické jednání.

Není tedy správné analyzovat tu poslední kapku, jež vyvolala neštěstí, že není správné činit opatření proti této poslední kapce a nevěnovat pozornost

procesu, který trval několik týdnů a měsíců před sebevraždou.

Bylo by třeba, aby se zakotvil názor, že sebevražedný čin dítěte nebo člověka v jinošském věku je především záležitostí dětské psychiatrie a že rozbor sebevraždy a popřípadě i vyhledávání vinníka přísluší především lékařům. Zabráni se tím vrstvení dalších škod a bolestí a zabráni se, aby svědomitý, ale přísný učitel nebyl viněn z něčeho, za co opravdu nemůže.

/Z článku MUDr. M. Plzáka, CSc.
v Učitelských novinách/

Země vás

- na ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY v pátek dne 18. června v 17,00 hodin na budově Spořitelny, kde se konala před padesáti lety ustavující schůze KSČ v Kojetíně. Po tomto slavnostním aktu bude následovat v sále Kulturního domu kulturní pořad,
- na VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ fotografů amatérů okresu Přerov, která bude instalována v sále Kulturního domu v době od 7. do 16. června a otevřena denně od 9 - 12 a od 14 - 18 hodin,
- na MISTROVSKÉ UTKÁNÍ KOPANÉ I. mužstva Slavoje Kojetín s Lokomotivou Uh. Ostroh v neděli dne 6. června 1971 v 17,00 hodin na stadioně.

KULTURNÍ VÝROČÍ V ČERVNU 1971

26. června - 80. výročí narození národního umělce in memoriam Vladislava Vančury, českého spisovatele /zemřel 1.6.1942/.

MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ

Mezinárodní den dětí má mladou tradici. Poprvé byl slaven z podnětu Mezinárodní demokratické federace žen dne 1. června 1950.

Avšak myšlenka uchránit děti před hrozbou války, dát jim možnost zdravého duševního a tělesného vývoje a vychovávat je v duchu demokratických zásad je tak živá, že rok od roku nalézá ohlas v dalších a dalších zemích.

Také u Městské knihovny v Kojetíně je na děti a mládež pamatováno v knižním fondu, kde si mohou vybrat knihy pro zábavu i poučení z různých edic určených právě jim. Jsou to edice "Jak", "Krytál", "Oko", "Modrá stuha", "Střelka", "KOD", "Jiskřičky" a řada jiných.

Knihovna nabízí:

Bodláková	:	Dneska vařím já
Dunda	:	Mikroskopování pro chlapce i děvčata
Dunda	:	Živé neživé
Elstner	:	Dovedu to!
Krouman	:	Sbíráme odznaky
Patočka	:	Kouzla s rostlinami
Rada	:	Jak se dělá keramika
Spirhanzl	:	Z ptačí říše
Šrait	:	Modely a hračky s tranzistory
Zapletal	:	Jak vést letní tábor

a další.

2. a 3. středa čtvrtek	DUMBO Americký barevný kreslený film Walta Disneye	Mládeži přístupno
4.-6. pátek sobota neděle	MEDENÁ VEŽA Barevný širokoúhlý film je příběhem o horách a lidech	Mládeži do 15 let nepříst.
9. a 10. středa čtvrtek	SRDCE JE OSAMĚLÝ LOVEC Americký barevný film - východisko z pout bezmocnosti a nedorozumění	Mládeži přístupno
11.-13. pátek sobota neděle	POCHODNĚ v rámci oslav 50. výročí založení Komunistické strany Československa - český historický film o dělnickém mládí podle novely Vladimíra Neffa	Mládeži přístupno
16. a 17. středa čtvrtek	S BRIGITTOU BARDOTOVOU Francouzský film - Brigitta Bardotová jak ji neznáme	Mládeži přístupno
18.-20. pátek sobota neděle	HOGO FOGO HOMOLKA Český širokoúhlý film - nové příběhy rodiny Homolkovy	Mládeži do 15 let nepříst.

23.-24. středa čtvrtek	KREMELSKÝ ORLOJ Barevný širokoúhlý sovětský film podle stejnojmenné hry N.Pogodina. Mládeži přístupno
25.-27. pátek sobota neděle	BOJ O ŘÍM - I. a II. díl Barevný širokoúhlý film je dvoudílným eposem z dávných časů. Mládeži přístupno
30.VI. a 1.VII. středa čtvrtek	POZNAMOVANÁ CESTA Polský film podle románu A.Twerdochliba. Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

neděle 6. POHÁDKA O RŮŽENCE

neděle 13. UPRCHLÍK
Barevná pohádka o ježkovi, který měl rád dechovku.

neděle 20. PUNĚA O ČTYŘLÍSTEK

neděle 27. DOBRODRUŽSTVÍ TOMA SAWYERA
Světověznámí hrdinové Marka Twaina v barevném filmu.

U p o z o r n ě n í -
další číslo Kojetínského kulturního kalendáře vyjde
opět v z á ř í 1971.

Kojetínský kulturní kalendář vydává Osvětová beseda

K o j e t í n

Úprava textu: M. Kučerová

Obálka, titulky: M. Vicenec

Tisk: Okresní kulturní středisko P ř e r o v

Povoleno Odborem kultury ONV v Přerově pod číslem

F-6 C15-C17, ze dne 24.9.1959.
